

[Thestrup.]

som f. eks. det tyske mindretal i Sønderjylland, kunne have nogen grund til den misforståelse, at vort land — eller i alt fald dets ledelse — så med velvilje på et på tysk sejr baseret og af Tyskland ledet nyt Europa.

Hvad den anden af de nævnte betragtninger angår, den, at det for fremtidens skyld er nødvendigt at slå fast, at illoyalitet ikke kan tilgives, så rammes den dels af den anførte grund til, at der ikke behøver at have foreligget en virkelig, fuldt bevidst illoyalitet, dels må det vel også spille en rolle, af hvilken grad denne illoyalitet har været. Da det ved dette lovforslag kun drejer sig om mindre, under formildende omstændigheder begåede forbrydelser, ligger der ikke i vedtagelse af dette lovforslag, at egentlig, endsiges da grov illoyalitet overfor staten ikke i fremtiden vil blive anset for utilgivelig.

Det, der bliver afgørende for mit partis stillingtagen til dette lovforslag, er derfor, om de fordele, det byder, kan overveje den betænkelighed, der er ved at regne med, at de personer, der nu får tilbagegivet deres statsborgerlige rettigheder, i fremtiden vil være loyale overfor staten eller dog ikke vil vise en sådan illoyalitet, at det kan volde staten større besvær eller endog fare.

Efter vor opfattelse overstiger fordelene ved påny at inddrage disse mennesker som fuldt berettigede statsborgere de farer, der kan være derved, og jeg kan her slutte mig til de bemærkninger, den højtærede justitsminister i sin forelæggelsestale fremsatte om betydningen af i almindelighed at lette straffede personers adgang til at skabe sig en stilig i samfundet påny, ligesom jeg kan slutte mig til den højtærede justitsministers bemærkning om den foreslåede ordnings betydning i Sønderjylland.

Vi vil dog gerne i et udvalg have nærmere oplysninger om antallet af de personer, det kan dreje sig om efter de to første paragraffer, og disse personers placering i de forskellige dele af landet.

Jeg finder det rigtigt at betone, at det må stå som en forudsætning for denne tilbagegivelse af rettigheder, at de pågældende erkender, at de har begået fejl, en erkendelse, som vi ganske vist hverken kan eller vil efterspore i de enkelte tilfælde, men som dog vil gøre det til et — mellem anstændige mennesker — utilgiveligt brud på forudsætninger at modtage tilbagegivelse af rettighederne uden at være besluttet på i fremtiden at vise loyalitet mod den danske stat.

Jeg finder det også rigtigt udtrykkeligt at udtale — selvom det i og for sig kan sluttes af det, jeg har sagt —, at der efter vor opfattelse ikke i en sådan tilbagegivelse af rettigheder ligger noget som helst om, at den danske stat nu ser med samme velvilje på dem, der svigtede den, og dem, der kæmpede for staten, da den var i nød.

Jeg skal ikke her tale modstandsbevægelsens sag, men jeg finder grund til at peges på, om man nu også i alle tilfælde har haft opmærksomheden henledt på at mildne de tab, der blev lidt af dem, der kæmpede, eller deres efterladte. Det blev for nogen tid siden i bladene omtalt, at staten havde afslået at give pension til enken efter en mand, der ydede en fortræffelig indsats som sabotør; Tom Søndergaard, der blev hårdt såret, og som døde straks efter befrielsen. Jeg tillader mig at henstille, at man viser den rette vilje i en sådan sag, og jeg kan tilføje, at jeg har erfaring for, at den rette vilje er tilstede hos den højtærede statsminister. Det må ikke kunne siges om den danske stat, at samtidig med at den tilbagegav rettigheder til dem, der havde svigtet, glemte den dem, der havde kæmpet.

Med disse bemærkninger kan jeg på mit partis vegne love lovforslaget en hurtig og velvillig behandling i et udvalg.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen.

Tingets næste møde afholdes i dag kl. 15³⁰ med følgende dagsorden:

1) *Eventuelt: Første behandling af:*

Forslag til lov om afgørelse af de mellem visse organisationer af arbejdsgivere og arbejdere bestående uoverensstemmelser.

2) *Fortsættelse af første behandling af:*

Forslag til lov om visse domfældtes generhvervelse af rettigheder.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om tillæg til lov om retstens pleje vedrørende behandling af sager angående forræderi og anden landsskadelig virksomhed m. v.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om anvendelse af modværdien af de i henhold til Det europæiske Genopbygningsprogram modtagne gæveydelsler.